

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudkyň Mgr. Ing. Veroniky Baroňové a JUDr. Ing. Venduly Sochorové ve věci

žalobce: **M. B.**
zastoupený advokátem Mgr. Jaroslavem Topolem
sídlem Na Zlatnici 301/2, Praha 4

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje**
sídlem Žerotínovo nám. 3, Brno

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 23. 5. 2016, č. j. JMK 77550/2016,
sp. zn. S-JMK 71426/2016/ODOS/Př

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se včas podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Židlochovice, odboru dopravy, oddělení správních deliktů (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 14. 4. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-8. Tímto rozhodnutím byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 500 Kč za správní delikt dle § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném pro projednávanou věc (dále

jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měl žalobce jako provozovatel motorového vozidla reg. značky x dopustit tím, že v rozporu s § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích.

I. Obsah žaloby

2. Žalobce předně v podané žalobě uvedl, že správní orgán I. stupně proti němu zahájil řízení o správním deliktu provozovatele vozidla doručením příkazu ze dne 15. 2. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-5, jemuž předcházela výzva k úhradě určené částky ze dne 13. 11. 2015, č. j. 71075/2015-1. Žalobce v této souvislosti namítal, že řízení o správním deliktu bylo zahájeno v rozporu s ustanovením § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, když správní orgán I. stupně zahájil řízení s provozovatelem vozidla, aniž by učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Žalobcem oznámený řidič správnímu orgánu I. stupně v návaznosti na výzvu k podání vysvětlení sdělil, že dané vozidlo neřídil a neměl ho zapůjčené. Takové tvrzení přitom správní orgán I. stupně považoval za dostačující pro zahájení řízení o správním deliktu s provozovatelem vozidla - žalobcem. Dle žalobce však bylo zcela logické, že se jím oznámený řidič bude bránit a tvrdit, že vozidlo neřídil. Správní orgán I. stupně byl proto povinen předvolat žalobce jako provozovatele vozidla k podání vysvětlení a vyzvat jej k předložení důkazů. Pokud tak neučinil, a žalobce se o této skutečnosti dozvěděl až dne 15. 2. 2016, kdy bylo zahájeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, měl žalobce za to, že správní orgán I. stupně porušil jeho právo na obhajobu, neboť se závěry správního orgánu I. stupně žalobce již v danou chvíli nemohl polemizovat. Správní orgán I. stupně měl v tomto případě zahájit řízení o přestupku s označeným řidičem nebo proti žalobci zahájit řízení pro porušení ustanovení § 10 odst. 1 písm. d) zákona o silničním provozu.
3. K tvrzení správního orgánu I. stupně o účelovosti oznámení osoby řidiče žalobce odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009 - 129, a též na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35. Žalobce byl dále přesvědčen, že pokud správní orgán I. stupně rozhodoval na základě skutečností, které mu byly známy z jeho úřední činnosti, byl odkaz na spisové značky jednotlivých řízení zcela nedostatečný, neboť žalobce nebyl oprávněn nahlížet do spisové dokumentace cizích přestupců.
4. Žalobce rovněž namítal, že není za porušení povinností řidiče odpovědný, neboť porušení pravidel silničního provozu nebylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy ve smyslu ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Dle žalobce bylo v posuzované věci prováděno měření zařízením Ramer AD9T, u kterého správní orgány neprokázaly, že bylo používáno bez lidské obsluhy. Žalobce poukazoval na skutečnost, že předmětné zařízení je užíváno nikoli bez lidské obsluhy, o čemž svědčí jednak ověřovací list rychloměru, záznam o přestupku a také

fotografie z měřicího zařízení a návod k obsluze. Předmětná právní úprava je dle žalobce logická, neboť zatímco u stacionárního radaru je vyloučena jeho chybovost v důsledku pochybení obsluhy, v případě použitého rychloměru Ramer AD9T, který je nastaven obsluhou (ta jej ustavuje do správné polohy, vybírá měřicí stanoviště apod.), je riziko pochybení velké, a v žádném případě se tedy nejedná o zařízení bez lidské obsluhy.

5. Žalobce nesouhlasil ani s postupem žalovaného, který potvrdil prvostupňové rozhodnutí, aniž by mu předcházelo ústní jednání. Žalobce se domníval, že došlo ke zkrácení jeho práv vyplývajících z čl. 6 odst. 1 a odst. 3 písm. c) Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, neboť měl právo, aby věc byla projednána v jeho přítomnosti (a přítomnosti jeho obhájce) a aby se mohl vyjádřit ke všem provedeným důkazům. Obviněný z jiného správního deliktu má dle názoru žalobce právo na obdobný standard jako obviněný z přestupku nebo trestného činu. Žalobce v této souvislosti odkázal také na ustanovení § 2 odst. 11 zákona č. 141/1961 Sb., trestního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „trestní řád“), ustanovení § 74 odst. 1 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), a rovněž na rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 4. 2015, č. j. 30 A 56/2014 - 35, a především rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30.
6. Zároveň uvedl, že i pokud by správní orgán I. stupně během řízení seznal, že není nezbytné nařizovat ústní jednání, měl provést dokazování za osobní účasti žalobce jako účastníka řízení. Správní orgán I. stupně sice žalobce vyrozuměl o konání dokazování mimo ústní jednání a o možnosti seznámit se s podklady, ve svém vyrozumění však žalobce nijak nepoučil o tom, že by se měl právo dokazování účastnit. Tento postup (i s odkazem na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2014 - 34), žalobce pokládal za nedostatečný.
7. Žalobce dále namítal, že řidič vozidla se nedopustil přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3., nýbrž dle bodu 4. zákona o silničním provozu, neboť vozidlo žalobce bylo změřeno v místě s nejvyšší povolenou rychlostí 60 km/h, a nikoli 50 km/h. Za takový přestupek a na něj navázaný správní delikt provozovatele vozidla se pak dle žalobce uloží podstatně nižší sankce. Správní orgány proto žalobce zkrátily na právech, pokud mu na základě nesprávného posouzení uložily mnohem vyšší pokutu.
8. Závěrem žalobce vznesl námitku protiústavnosti samotné skutkové podstaty správního deliktu podle § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, stejně jako povinnosti provozovatele vozidla stanovené v § 10 odst. 3 téhož zákona. Dle názoru žalobce toto ustanovení obsahuje pravidlo vyžadující nesplnitelné chování, neboť provozovatel vozidla není schopen ovlivnit chování řidiče a zajistit, aby tento dodržoval stanovené povinnosti. Absolutní odpovědností provozovatele tak dochází k zásahu hned do několika základních

práv
a svobod.

garantovaných

Listinou

základních

práv

9. S ohledem na vše výše uvedené proto žalobce navrhl, aby krajský soud napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i jemu předcházející prvostupňové rozhodnutí, zrušil, věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení a uložil žalovanému povinnost nahradit žalobci náklady soudního řízení.

II. Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný v úvodu svého vyjádření stručně shrnul skutkový stav věci a obsah podané žaloby. K jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující. Předně měl za to, že správní orgán I. stupně učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. Označený řidič správnímu orgánu I. stupně sdělil, že vozidlo neřídil, správní orgán I. stupně přitom v projednávaném případě nedisponoval žádným relevantním důkazem, stejně tak neměl k dispozici žádného svědka. Dle žalovaného proto prvostupňový správní orgán postupoval správně, pokud řízení o přestupku nezačal a věc odložil, k čemuž žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 2. 2016, č. j. 1 As 237/2015 - 31. Za dostatečná žalovaný pokládal také tvrzení správního orgánu I. stupně o účelovosti oznámení osoby řidiče, přičemž sám doplnil, že i jemu je praxe zmocněnce žalobce z úřední činnosti známa. V této souvislosti poukázal na zneužití práva, kterým se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81.
11. Žalovaný pokládal za nadbytečné také jakékoli další dokazování ohledně automatizovaného technického prostředku bez lidské obsluhy. Stejně tak dle jeho názoru ze správního spisu vyplynulo, že v místě, kde bylo vozidlo žalobce měřeno, je nejvyšší povolená rychlost stanovena na 50 km/h. K tomu žalovaný upozornil na závěry, k nimž Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43.
12. K povinnosti správních orgánů nařizovat ve věci ústní jednání žalovaný citoval § 49 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), a § 74 odst. 1 zákona o přestupcích, přičemž měl za to, že tato ustanovení předpokládají možnost rozhodovat meritorně bez nařízení ústního jednání, stejně jako možnost provést důkazy listinou mimo ústní jednání. V posuzovaném případě přitom správní orgán I. stupně vyrozuměl žalobce, že má právo účastnit se dokazování, nejednal tedy v rozporu s právními předpisy, a žalobce nebyl nijak krácen na svých právech. V závěru se žalovaný vyjádřil také k námitce protiústavnosti povinnosti provozovatele vozidla stanovené v § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu a navrhl, aby krajský soud podanou žalobu zamítl.

III. Posouzení věci krajským soudem

13. Žaloba byla podána včas [§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)], osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s. ř. s.) a jedná se o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s. ř. s.). Vzhledem k tomu, že žalobce

i žalovaný s takovým postupem výslovně souhlasili, rozhodl soud v souladu s § 51 odst. 1 s. ř.

o věci samé bez jednání.

14. Dle § 75 odst. 1 a 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání žalobou napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Krajský soud přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného v mezích uplatněných žalobních bodů, jakož i z pohledu vad, k nimž je povinen přihlížet z úřední povinnosti, přičemž dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
15. Krajský soud se předně zabýval otázkou, zda v daném případě byly naplněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu a zda správní orgán I. stupně učinil veškeré nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku.
16. Ve smyslu ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem. Odstavce 2 až 5 téhož ustanovení zákona obsahují popis okolností a podmínek, které musí objektivně nastat, aby právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídala. Dle odstavce 4 zmíněného ustanovení obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt projedná pouze, pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a
 - a) nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě nebo
 - b) řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.
17. Podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu obecní úřad obce s rozšířenou působností bezodkladně po zjištění nebo oznámení přestupku vyzve provozovatele vozidla, s nímž došlo ke spáchání přestupku, k uhrazení určené částky, pokud
 - a) jsou splněny podmínky podle § 125f odst. 2,
 - b) totožnost řidiče vozidla není známa nebo není zřejmá z podkladu pro zahájení řízení o přestupku a
 - c) porušení je možné projednat uložením pokuty v blokovém řízení.
18. Zákonodárce tuto výzvu do znění zákona včlenil nepochybně proto, aby dal provozovateli vozidla, jehož zavinění za daný správní delikt je koncipováno jako zavinění objektivní, možnost zaujmout k vytýkanému správnímu deliktu odpovídající postoj. Provozovatel vozidla tak má možnost uvážit, jakým způsobem bude na výzvu reagovat. Může sdělit totožnost řidiče vozidla v době spáchání přestupku (§ 125h odst. 6 zákona o silničním provozu), může sporovat správnost, úplnost a obsah výzvy (§ 125h odst. 4 téhož zákona), stejně jako může namítat zproštění odpovědnosti s odkazem na § 125f odst. 5 zákona o

silničním provozu, případně může „určenou částku“ uhradit, což má za následek odložení věci (§ 125h odst. 5 silničního zákona).

19. Z citovaných ustanovení zákona tak vyplývá subsidiární odpovědnost provozovatele vozidla za správní delikt vůči odpovědnosti řidiče za přestupek (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 11. 2014, č. j. 1 As 131/2014 - 45, dostupný na www.nssoud.cz). „Přednost“ odpovědnosti za přestupek je pak dále patrná také z ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu, podle kterého správní orgán poučí provozovatele, jehož vozidlem nezjištěný řidič spáchal přestupek, o možnosti sdělit údaje o totožnosti řidiče vozidla v době spáchání přestupku. Ke zjištění pachatele přestupku je správní orgán povinen učinit nezbytné kroky, které spočívají zpravidla v zaslání výzvy provozovateli vozidla, aby označil skutečného řidiče vozidla v době spáchání přestupkového jednání.

20. Právní úpravou správního deliktu provozovatele vozidla se přitom ve své rozhodovací činnosti opakovaně zabýval také Nejvyšší správní soud. V rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, dostupném na www.nssoud.cz, Nejvyšší správní soud uvedl, že „při posuzování, zda správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku, nelze ztrácet ze zřetele smysl a účel úpravy správního deliktu provozovatele vozidla, kterým bylo postihnout tzv. problematiku osoby blízké. V případech překročení maximální povolené rychlosti naměřené pomocí automatických radarů a v případech nesprávného parkování, správní orgány často jednoznačně zjistily spáchání přestupku, ale při zjišťování totožnosti pachatele byly odkázány na vysvětlení podané registrovaným provozovatelem vozidla. Pokud provozovatel odepřel podání vysvětlení s tím, že by jím vystavil postihu osobu blízkou (§ 60 odst. 1 věta za středníkem zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů), správní orgány se ocitly ve stavu důkazní nouze a věc odložily, protože při množství podobných dopravních přestupků bylo vyloučeno zjišťovat totožnost přestupců jinými způsoby. Cílem zavedení úpravy správního deliktu provozovatele vozidla bylo, aby zmíněná delikttní jednání nezůstala nepotrestána a aby za ně v případě nezjištění totožnosti pachatele odpovídal provozovatel vozidla, kterému byla § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu stanovena povinnost zajistit, aby při užití vozidla byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (viz zápis z hlasování v Poslanecké sněmovně o návrhu novely zákona o silničním provozu vráceném Senátem ze dne 6. 9. 2011, dostupný na <http://www.psp.cz/eknih/2010ps/stenprot/021schuz/s021045.htm>). Kasační soud se vyjádřil k účelu úpravy, jež byla do zákona o silničním provozu vložena novelou provedenou zákonem č. 297/2011 Sb., v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21: „Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přilehavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primární identifikovatelnou a konkrétní osobou“.

21. Z hlediska posouzení důvodnosti žalobní námitky uplatněné v nyní posuzované věci jsou přitom významné i závěry Nejvyššího správního soudu uvedené v rozsudku ze dne 10. 11. 2005,
 č. j. 1 Afs 107/2004 - 48, publikovaném pod č. 869/2006 Sb. NSS, v němž Nejvyšší správní soud uvedl: „Zneužitím práva je situace, kdy někdo vykoná své subjektivní právo k neodůvodněné újmě někoho jiného nebo společnosti; takovéto chování, jímž se dosahuje výsledku nedovoleného, je jenom zdánlivě dovolené. O chování toliko zdánlivě dovolené jde z toho důvodu, že objektivní právo nezná chování zároveň dovolené a zároveň nedovolené; vzhledem k tomu, že ze zásady *lex specialis derogat legi generali* vyplývá, že zákaz zneužití práva je silnější, než dovolení dané právem, není takové chování výkonem práva, ale protiprávním jednáním (viz. Knapp, V.: *Teorie práva*. C. H. Beck, Praha, 1995, s. 184 - 185). Výkonu práva, který je vlastně jeho zneužitím, proto soud neposkytne ochranu. Právo je jedním ze společenských normativních systémů; je tedy nerozlučně spjata s existencí společnosti, kterou svým regulativním působením významně ovlivňuje. Úkolem práva jako společenského normativního systému je zabezpečit reprodukci společnosti a tedy i vůbec její řádné fungování. Aby společnost nebyla pouhým souhrnem autonomních individuí, sledujících výlučně své vlastní zájmy, potřeby a toliko svůj prospěch, a nerespektujících zájmy, potřeby a prospěch ostatních, resp. celku, musí ve společnosti existovat i určitá shoda ohledně základních hodnot a pravidel vzájemného soužití. Z tohoto pohledu je evidentní, že právní řád nemůže být hodnotově neutrální, ale musí obsahovat, chránit a prosazovat alespoň hodnoty, které umožňují bezporuchové soužití jednoho člověka s lidmi dalšími, tedy život člověka jako člena společnosti. V tomto svém regulativním působení musí právo předkládat svým adresátům racionální vzorce chování, tedy takové vzorce, které slouží k rozumnému uspořádání společenských vztahů. To je příkaz nejen pro zákonodárce, ale i pro adresáty právních norem a orgány, které tyto právní normy autoritativně interpretují a aplikují; smyslu práva jako takového odpovídá pouze takový výklad textu právního předpisu, který takové uspořádání vztahů ve společnosti respektuje. Výklad, který by – při existenci několika různých interpretačních alternativ – racionalitu uspořádání společnosti pomíjel, nelze považovat za správný a závěr, k němuž dospívá, potom důsledně vzato nelze považovat ani za existující právo, a to z toho důvodu, že se přiči základnímu smyslu práva. Ostatně odedávna platí, že znát zákony neznamena znát jenom jejich text, ale především pochopit jejich smysl a působení; obdobné platí o právu samém. Při existenci několika interpretačních alternativ tedy takové chování, které není v souladu s požadavkem rozumného uspořádání společenských vztahů, je chováním protiprávním; takové chování může mít zároveň povahu zneužití subjektivního práva.“
22. V návaznosti na výše uvedené z předloženého správního spisu v této souvislosti vyplynulo, že dne 11. 11. 2015 bylo správnímu orgánu I. stupně postoupeno Městskou policií Židlochovice oznámení o přestupku (č. j. OSDD/71075/2015). Šlo o přestupek spáchaný dne 11. 11. 2015 v 12.19 hod. v Židlochovicích, na ulici Žerotínovo nábřeží, silnice II/425 v km 7,6. Správní orgán I. stupně na základě tohoto oznámení zaslal žalobci výzvu ze dne 13. 11. 2015, č. j. 71075/2015-1, podle ustanovení § 125h odst. 1 zákona o silničním provozu k zaplacení určené částky ve výši 1 200 Kč, která byla žalobci doručena dne 23. 11. 2015. Součástí výzvy bylo poučení, že v době splatnosti uvedené částky má žalobce právo namísto zaplacení určené částky písemně oznámit správnímu orgánu na adresu uvedenou v záhlaví této výzvy osobu řidiče, která v inkriminovaném čase skutečně řídila žalobcem

provozované vozidlo, přičemž sdělení totožnosti řidiče by bylo posouzeno jako podání vysvětlení.

23. Na tuto výzvu žalobce reagoval prostřednictvím svého zmocněnce, společnosti ODVOZ VOZU s.r.o., se sídlem Americká 362/11, Praha 2, dne 2. 12. 2015 sdělením, že v době spáchání přestupku řídil vozidlo provozované žalobcem pan D. P., bytem O. 41, P.7. Správní orgán I. stupně předvolal označeného řidiče k podání vysvětlení (předvolání ze dne 15. 12. 2015, č. j. OSDD/71075/2015-2), avšak předvolání zůstalo bez odezvy. Dle doručky předvolaný poštou na uvedené adrese nepřebírá. Z registru dopravců (registru podnikatelů v silniční dopravě) poté správní orgán I. stupně zjistil, že D. P. je evidován jako řidič taxislužby s odlišnou adresou pro doručování. Na základě zjištěných skutečností proto správní orgán I. stupně znovu vyzval D. P. ve věci podání vysvětlení (výzva ze dne 27. 1. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-3, doručena dne 29. 1. 2016), na kterou jmenovaný reagoval
přípisem ze dne 31. 1. 2016, ve kterém mimo jiné uvedl, že veškerá tvrzení uvedená v doručené výzvě jsou nepravdivá, předmětné vozidlo neřídil a neměl ho ani půjčené. Správní orgán I. stupně záznamem ze dne 15. 2. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-4, věc odložil dle ustanovení § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích. Následně byl žalobci jako provozovateli vozidla zaslán příkaz o uložení pokuty ze dne 15. 2. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-5, který byl jeho
zmocněnci doručen dne 17. 2. 2016. Dne 26. 2. 2016 byl správnímu orgánu I. stupně doručen prostřednictvím zmocněnce odpor žalobce proti vydanému příkazu. Správní orgán I. stupně oznámením ze dne
2. 3. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-6, vyrozuměl žalobce o provádění dokazování mimo ústní jednání, o němž byl sepsán záznam ze dne 11. 4. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-7. Z obsahu záznamu vyplynulo, že žalobce ani jeho zmocněnec se bez předchozí omluvy k tomuto ústnímu jednání nedostavili.
24. Dne 14. 4. 2016 správní orgán I. stupně vydal pod č. j. OSDD/71075/2015-8 rozhodnutí, kterým byla žalobci uložena pokuta ve výši 2 500 Kč za spáchání správního deliktu provozovatele vozidla dle ustanovení § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu, jehož se měl
žalobce dopustit tím, že jako provozovatel vozidla registrační značky x, v rozporu s ustanovením § 10 zákona o silničním provozu nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovené tímto zákonem. Dne 11. 11. 2015 v 12.19 hod. v Židlochovicích, na ulici Žerotínovo nábřeží, sil. II/425 v km 7,6 totiž blíže neurčený řidič uvedeného vozidla překročil nejvyšší povolenou rychlost, stanovenou zvláštním právním předpisem nebo dopravní značkou v obci, o více než 20 km/h, kdy v místě, kde je nejvyšší dovolená rychlost 50 km/h, jel rychlostí 75 km/h, resp. 72 km/h, čímž došlo k porušení ustanovení § 18 odst. 4 zákona o silničním provozu a spáchání přestupku dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 3. téhož zákona. Současně byla tímto rozhodnutím žalobci uložena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1 000 Kč.
25. Žalobce se proti tomuto rozhodnutí bránil odvoláním, v němž namítal, že správní orgán I. stupně neměl zahajovat řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, ale měl zahájit řízení

o přestupku s označeným řidičem, a dále že správní orgán I. stupně pochybil, pokud ve věci nenařídil ústní jednání. Žalovaný o odvolání rozhodl žalobou napadeným rozhodnutím tak, že toto odvolání zamítl a prvostupňové rozhodnutí potvrdil.

26. Jak již bylo uvedeno výše, žalobce v podané žalobě zpochybňoval zákonnost uvedeného postupu správního orgánu I. stupně, jelikož měl za to, že řízení o správním deliktu provozovatele vozidla bylo zahájeno, aniž by správní orgán učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku. S touto námitkou žalobce se však krajský soud neztotožnil.
27. V této souvislosti je z obsahu předloženého spisového materiálu patrné, že žalobce k výzvě správního orgánu I. stupně označil za řidiče vozidla v době spáchání přestupku pana D. P., k němuž správní orgán I. stupně ve svém rozhodnutí uvedl, že uvedený řidič byl zástupcem žalobce označován u vícera obdobných případů. K tomu správní orgán odkázal na čísla jednacích konkrétních řízení vedených správním orgánem I. stupně a doplnil, že má za vysoce nepravděpodobné, že by zmiňovaný řidič objížděl jednotlivé provozovatele vozidel, od kterých by si zapůjčoval vozidla a těmito páchal přestupky. Proto odkaz na osobu řidiče, tak jak jej žalobce, resp. jeho zástupce, učinil, správní orgán považoval za irelevantní s ohledem na zjevné zneužití práva. Žalovaný se v napadeném rozhodnutí se závěrem správního orgánu I. stupně zcela ztotožnil a tento doplnil odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 5. 2011, č. j. 1 As 27/2011 - 81, dostupný na www.nssoud.cz, v němž se Nejvyšší správní soud zabýval výkladem pojmu zneužití práva.
28. Ve vztahu k osobě údajného řidiče, pana D. P., přitom i krajský soud na tomto místě konstatuje, že i jemu je z jeho vlastní úřední činnosti tato osoba (opakovaně uváděná jako řidič rovněž v jiných soudních řízeních s obdobnou procesní taktikou) známa. Tato osoba vystupovala jako označený řidič v obdobných soudních řízeních vedených krajskými soudy napříč Českou republikou (příkladmo k tomu srovnej např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem, pobočka v Liberci, ze dne 1. 11. 2017, č. j. 59 A 53/2017 - 35, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 28. 4. 2017, č. j. 30 A 78/2016 - 26, potvrzený rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 8. 2017, č. j. 1 As 187/2017 - 33, rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 24. 10. 2017, č. j. 30 A 140/2016 - 80, ze dne 27. 6. 2017, č. j. 30 A 92/2016 - 33, ze dne 26. 7. 2017, č. j. 30 A 102/2016 - 29, a ze dne 20. 12. 2016, č. j. 30 A 75/2016 - 28, všechny dostupné na www.nssoud.cz). Uvedená řízení se stejně jako projednávaná věc týkaly objektivní odpovědnosti provozovatele vozidla, přičemž provozovatel vozidla prostřednictvím zplnomocněného zmocněnce vždy identifikoval jako osobu řidiče pana D. P. Zmocněncem provozovatelů vozidel byla stejně jako v projednávané věci společnost ODVOZ VOZU s. r. o. a jako advokát v řízeních před soudem vystupoval vždy Mgr. Jaroslav Topol. Krajský soud zároveň na tomto místě připomíná, že společnost zastupující žalobce ve správním řízení, je správním orgánem i správním soudem známa z celé řady jiných projednávaných případů zejména pro své obstrukční taktiky v rámci řízení o správních deliktech provozovatele vozidla (viz např. již výše jmenované rozsudky krajských soudů). Uvedená společnost používá v řízení rozmanité procesní taktiky, mezi které náleží mj. sdělení totožnosti řidiče provozovatelem

vozidla pro účely vedení správního řízení o spáchaném přestupku, přičemž těmito řidiči jsou často fiktivní či nekontaktní osoby, resp. osoby s místem pobytu v zahraničí apod. Cílem takto realizovaných taktik je přitom napomoci provozovatelům vozidel vyhnout se odpovědnosti za správní delikt.

29. Vzhledem k tomu, že se v případě D. P. jednalo o osobu opakovaně označovanou za řidiče vozidel různých provozovatelů v obdobných případech, má krajský soud v souladu s citovaným rozhodnutím Nejvyššího správního soudu za to, že byla splněna podmínka učinění nezbytných kroků ve smyslu příslušného ustanovení zákona o silničním provozu a správní delikt mohl být projednán. Po správním orgánu nelze s ohledem na výše uvedené, ve spojitosti se zásadou hospodárnosti a procesní ekonomie, spravedlivě požadovat, aby po učinění nezbytných kroků ke zjištění pachatele přestupku věc neodložil a aby namísto projednání správního deliktu opětovně předvolával provozovatele vozidla k podání vysvětlení, když tento již dříve osobu řidiče vozidla označil. Takový postup se dle krajského soudu jeví jako nadbytečný, a to především s ohledem na znění ustanovení § 125h odst. 6 zákona o silničním provozu. Dle tohoto ustanovení totiž platí, že by se případné sdělení totožnosti řidiče v reakci na výzvu ze dne 13. 11. 2015, č. j. 71075/2015-1, považovalo za podání vysvětlení. Chtěl-li proto žalobce později sám správnímu orgánu sdělit nějaké skutečnosti k osobě řidiče, případně předložit na podporu svých tvrzení důkazy, mohl tak učinit kdykoli, minimálně prostřednictvím podaného odvolání. Obranu označeného řidiče, který tvrdil, že vozidlo provozované žalobcem neřídil, ani ho neměl vypůjčené, nelze z výše uvedených důvodů pokládat za nevěrohodnou, přičemž jednal-li v tomto ohledu v řízení některý subjekt účelovým způsobem, pak to jistě nebyl správní orgán.
30. Rovněž námitku žalobce, že správní orgán měl vést řízení o přestupku proti označenému řidiči D. P., nebo v případě nepravdivě uvedené totožnosti řidiče vozidla zahájit řízení o deliktu dle ustanovení § 125c odst. 2 zákona o silničním provozu proti žalobci, krajský soud neshledal důvodnou. Dle § 125c odst. 2 uvedeného zákona *se fyzická osoba dopustí jako provozovatel vozidla přestupku tím, že v rozporu s § 10 odst. 1 písm. d) příkáže nebo svěří samostatné řízení vozidla osobě, o níž nezná údaje potřebné k určení její totožnosti*. K tomu ovšem krajský soud konstatuje, že není v pravomoci ani možnostech správních orgánů zkoumat či prokázat, že žalobce uvedl totožnost řidiče nepravdivě. Ostatně ani zákon mu tuto povinnost v daném případě neukládá. Krajský soud proto dospěl k závěru, že odložení věci dle § 66 odst. 3 písm. g) zákona o přestupcích nebylo předčasné, a úvahy, které správní orgán I. stupně k učiněným závěrům vedly, lze považovat za dostatečné. Dle krajského soudu správní orgán při aplikaci skutečností jemu známých z úřední činnosti náležitě v odůvodnění rozhodnutí vyložil, že které konkrétní úřední činnosti jsou mu tyto skutečnosti známy, a to rovněž v souladu s rozsudky, na něž žalobce v podané žalobě odkazoval (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 2. 2010, č. j. 1 As 100/2009 - 129, a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35, oba dostupné na www.nssoud.cz).

31. Těžiště další žalobní námitky pak spočívalo v tvrzení žalobce, že nebyl naplněn požadavek ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu, následkem čehož nemohlo dojít ke vzniku odpovědnosti provozovatele vozidla za daný správní delikt.
32. Podle ustanovení § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu odpovídá právnická nebo fyzická osoba za správní delikt, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání. Z uvedeného plyne, že k tomu, aby mohl být provozovatel vozidla sankcionován za rychlost, musí dojít ke změření rychlosti vozidla automatizovaným technickým prostředkem, k jehož provozu není třeba obsluhy.
33. Krajský soud předně považuje za důležité v této souvislosti uvést, že totožnou žalobní námitkou, kterou žalobce uplatnil v podané žalobě, se již dříve soud ve své rozhodovací činnosti zabýval v obdobných skutkových situacích (přestupek blíže nezjištěného řidiče v obci Židlochovice na ulici Žerotínovo nábřeží), a to např. v rozsudcích ze dne 8. 7. 2016, č. j. 62 A 7/2015 - 36, ze dne 29. 9. 2016, č. j. 31 A 3/2015 - 37, a ze dne 26. 1. 2017, č. j. 30 A 12/2015 - 33, všechny dostupné na www.nssoud.cz. Názor zdejšího soudu na předmětnou otázku pak následně potvrdil Nejvyšší správní soud, a to v rozsudcích ze dne 28. 3. 2017, č. j. 8 As 172/2016 - 36, a ze dne 13. 4. 2017, č. j. 7 As 282/2016 - 38, oba dostupné na www.nssoud.cz. Krajský soud proto ani v nyní řešené věci neshledal důvod pro odchýlení se od těchto závěrů. Žádný právní předpis nedefinuje to, co se rozumí automatizovaným technickým prostředkem používaným bez obsluhy. Dle krajského soudu se přitom v souladu s jeho dřívější judikaturou bude jednat především o technické prostředky trvale nainstalované a zpravidla pevně zabudované na určitém místě, které nevyžadují přítomnost obsluhujícího personálu. Takové měřidlo je obsluhou toliko umístěno, nainstalováno, případně spuštěno, avšak samotné měření již probíhá automaticky bez toho, aby obsluha takové zařízení ovládala. Charakter automatizovaného technického prostředku je tak dán automatizovaným měřením, které probíhá bez vlivu obsluhy.
34. V nyní posuzované věci není mezi účastníky řízení sporné, že měření bylo provedeno silničním radarovým rychloměrem značky Ramer AD9T. Pro posouzení toho, zda se jedná o automatizovaný technický prostředek, je přitom zcela nerozhodné to, že se jedná o rychloměr, který lze používat pouze v souladu s návodem k obsluze (u každého přístroje je nutno při nastavení, resp. uvedení do provozu, dbát na dodržení podmínek výrobcem uvedených v návodu k obsluze), i to, že dle záznamu o měření byl předmětný rychloměr nastaven konkrétní osobou, jejíž jméno je v záznamu uvedeno (neboť každý silniční radar musí někdo nastavit bez ohledu na to, zda je umístěn na mýtné bráně, pevném, stálém stanovišti u silnice, nebo je umisťován *ad hoc*). Podstatné je toliko, zda je rychloměr schopen fungovat samostatně, tedy automaticky zaznamenávat a vyhodnocovat rychlost všech projíždějících vozidel, nebo zda je k výběru a měření rychlosti konkrétního vozidla nutná součinnost lidské obsluhy. V případě

jakéhokoli stacionárního rychloměru je nezbytné přístroj před uvedením do provozu správně nastavit a umístit v souladu s pokyny výrobce tak, aby byla zajištěna jeho správná funkčnost. Tato skutečnost však sama o sobě nesvědčí tomu, že by se nejednalo o automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy, či naopak tomu, že by se jednalo o přístroj, který je používán ke změření rychlosti příslušníkem (městské) policie. Ani skutečnost, že se k předmětnému rychloměru obsluha připojuje přes Wi-Fi, není dle krajského soudu důvodem pro závěr o tom, že je to obsluha rychloměru, kdo provádí měření. V této souvislosti pak je nutné poznamenat, že bez možnosti konektivity by samotný radar byl prakticky nepoužitelný, neboť by z něj nebylo možno získat uložená data.

35. Dle krajského soudu tedy nelze rozlišovat mezi automatizovanými technickými prostředky na základě toho, zda jsou nastaveny jen jednou a následně se stále nachází na jediném místě, nebo jsou opakovaně nastavovány a umísťovány na rozličných stanovištích. Jediným dělicím kritériem je režim měření, tj. automatický režim, kdy dochází ke snímání veškerých projíždějících vozidel a zaznamenávání jejich rychlosti, a manuální režim, kdy výběr měřeného vozu a měření rychlosti provádí sama obsluha rychloměru. V projednávaném případě přitom i ze správního spisu, konkrétně ze záznamu o měření (oznámení o přestupku založeném na č. 1. 1 správního spisu), vyplynulo, že měření proběhlo v automatizovaném režimu. Krajský soud tak nemá pochyb, že měření bylo provedeno stacionárním rychloměrem, který lze považovat za automatizovaný technický prostředek používaný bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích podle § 125f odst. 2 písm. a) zákona o silničním provozu. Proto také tuto žalobní námitku jako nedůvodnou zamítl.
36. Namítal-li dále žalobce, že správní orgán I. stupně pochybil, pokud nenařídil k projednání správního deliktu ústní jednání, krajský soud k tomu konstatuje následující. Předně nelze přisvědčit názoru žalobce, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, jež je řízením, ve kterém se rozhoduje o trestním obvinění ve smyslu čl. 6 odst. 1 Úmluvy, je třeba analogicky k trestnímu řádu a zákonu o přestupcích nařídít ústní jednání vždy. I v případě, že by krajský soud přistoupil na premisu, že by obvinění žalobce z předmětného správního deliktu skutečně bylo „trestním obviněním“ ve smyslu Úmluvy a splňovalo tzv. Engelovská kritéria [viz rozsudek Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) ze dne 8. 6. 1976, ve věci *Engel a ostatní proti Nizozemí*, stížnosti č. 5100/71, 5101/71, 5102/71, 5354/72 a 5370/72], nemůže souhlasit s argumentem žalobce, a v důsledku toho ani s jím citovaným rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 4. 2015, č. j. 15 A 14/2015 - 35, dostupným na www.nssoud.cz, že by z této skutečnosti v případě tzv. jiných správních deliktů bez dalšího vyplývala povinnost obligatorně nařizovat ústní jednání.
37. Účinná právní úprava tzv. jiných správních deliktů (tedy i správního deliktu podle § 125f zákona o silničním provozu) obecně nezná institut obligatorního ústního jednání tak, jak je

tomu

u přestupků (§ 74 odst. 1 zákona o přestupcích); při posuzování nutnosti nařizovat ústní jednání je proto potřeba vycházet z úpravy subsidiární, tj. z § 49 správního řádu. Ten ve svém prvním odstavci stanoví, že *ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné*.

38. Nejvyšší správní soud přitom v již výše citovaném rozsudku ze dne 22. 10. 2015, č. j. 8 As 110/2015 - 46, s odkazem na svůj rozsudek ze dne 11. 11. 2004, č. j. 3 As 32/2004 - 53, oba dostupné na www.nssoud.cz, výslovně uvedl, že v řízení o správních deliktech nemají správní orgány povinnost vždy nařídít ústní jednání. V kontextu standardů čl. 6 Úmluvy pak konstatoval, že „(s)oulad řízení o správním deliktu s čl. 6 Evropské úmluvy je třeba hodnotit nejen v kontextu správního řízení, ale i navazujícího soudního řízení. Nedostatek správního řízení z pohledu záruk stanovených čl. 6 Evropské úmluvy nemají za následek rozpor s Evropskou úmluvou, má-li obviněný možnost napadnout správní rozhodnutí v soudním řízení, které jejím požadavkům vyhovuje (srov. rozsudek Evropského soudu pro lidská práva ze dne 21. 2. 1984, Öztürk proti SRN, stížnost č. 8544/79, odst. 56). Nedostatek ústního jednání ve správním řízení tedy z pohledu Evropské úmluvy zhojil § 51 s. ř. s., podle kterého soud nařídí jednání k rozhodnutí o správní žalobě, ledaže strany souhlasí (byť implicitně) s rozhodnutím ve věci samé bez nařízení jednání. Stěžovatelce proto nebylo upřeno právo na ústní jednání. Nad rámec vypořádání této námitky kasační soud upozorňuje, že v rozhodnutí o přijatelnosti ze dne 17. 5. 2011, Suhadolc proti Slovinsku, stížnost č. 57655/08, Evropský soud pro lidská práva neshledal porušení čl. 6 ani v případě, kdy správní soud odmítl žádost o nařízení jednání ve věci žaloby proti rozhodnutí o dopravním přestupku; zdůraznil přitom, že správní spis obsahoval dostatečné podklady pro vydání rozhodnutí (záznam o měření rychlosti vozidla a obsahu alkoholu v dechu) a že obviněný měl příležitost zpochybnit spáchání přestupku v písemném vyjádření v rámci správního řízení a následně i ve správní žalobě.“ Na okraj lze dle krajského soudu poukázat i na novou právní úpravu přestupků, účinnou od 1. 7. 2017, která již s obligatorním konáním ústního jednání vůbec nepočítá (viz § 80 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich). Důvodová zpráva k novému zákonu k tomu uvádí, „že pokud je připuštěn soudní přezkum, v rámci něhož bude čl. 6 Úmluvy naplněn, vybrané procesní záruky nemusí být nutně zajištěny ve fázi správního řízení“.

Vedle shora citovaného rozsudku Nejvyššího správního soudu lze nadto poukázat také na další příklady z judikatury ESLP, ve kterých tento akceptoval situace, kdy se ústní jednání vůbec (tj. ani před soudy) nekonalo. Za klíčový lze v tomto ohledu považovat zejména rozsudek velkého senátu ESLP ze dne 23. 11. 2006, ve věci *Jussila proti Finsku*, č. 73053/01. Přestože se tento rozsudek vztahoval k řízení o daňovém deliktu, lze jej připomenout i v této věci, která dle přesvědčení zdejšího soudu rovněž nespadá do tzv. tvrdého jádra trestního práva. V uvedeném rozsudku přitom ESLP řekl, že ne všechny trestní případy si s sebou nesou nějaké významné stigma (mívají tak různou váhu) a dovodil, že v takovém případě je možné úplnou absenci jednání akceptovat. „*Extenzivní interpretace pojmu „trestní (obvinění)“ tak byla ve věci Jussila kompenzována restriktivní interpretací rozsahu garantovaných práv*“ (viz Kmec, J., Kosař, D., Kratochvíl, J., Bobek, M. Evropská úmluva o lidských právech. Komentář. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2012, s. 581). Upozornit lze

také na rozsudek ESLP ze dne 12. 5. 2010 ve věci *Kammerer proti Rakousku*, č. 32435/06, jenž z těchto závěrů vycházel.

39. S výše uvedenými závěry pak není v rozporu ani rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, dostupný na www.nssoud.cz, na který žalobce odkazoval v podané žalobě. Tento rozsudek se totiž výslovně nezabýval obligatorním nařizováním ústního jednání, ale nároky na dokazování ve správním řízení. V návaznosti na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 4. 2012, č. j. 7 As 57/2010 - 82, publikované pod č. 2633/2012 Sb. NSS, tak sice zdůraznil, že ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti, tento požadavek ovšem vztáhl k povinnému provádění důkazů za přítomnosti účastníků řízení. Zmíněný rozsudek devátého senátu tedy ve skutečnosti argumenty žalobce nijak nepodporuje; devátý senát Nejvyššího správního soudu ostatně např. v rozsudku ze dne 29. 9. 2016, č. j. 9 As 83/2016 - 48, dostupném na www.nssoud.cz, výslovně konstatoval, že ústní jednání u správních deliktů není vždy povinné.
40. Odkaz žalobce na porušení čl. 6 Úmluvy tak nelze z výše uvedených důvodů pokládat za případný a k obdobnému závěru lze dospět také v případě údajného porušení čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, jehož řádné naplnění lze spatřovat právě v možném nařízení jednání před soudem. Ochranu práv účastníků řízení ostatně naplňuje také samo ustanovení § 49 odst. 1 správního řádu, které vyžaduje nařízení ústního jednání, je-li to nezbytné k uplatnění jejich práv.
41. V nyní projednávané věci přitom proběhlo dokazování zcela v souladu s východiský obsaženými ve shora uvedených rozsudcích. V návaznosti na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 1. 2016, č. j. 9 As 139/2015 - 30, dostupný na www.nssoud.cz, lze ustanovení § 51 odst. 2 správního řádu vyložit tak, že správní orgány jsou povinny provádět dokazování za přítomnosti účastníků při ústním jednání (§ 49 správního řádu) nebo mimo ústní jednání, o čemž ale musí být účastníci zásadně předem vyrozuměni. V souzeném případě správní orgán I. stupně přistoupil k provedení dokazování mimo ústní jednání a žalobce (resp. jeho zástupce) byl o tomto postupu řádně a s dostatečným předstihem vyrozuměn písemností ze dne 2. 3. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-6. V tomto oznámení bylo uvedeno, že dne 11. 4. 2016 v 8.00 hod. na Městském úřadě v Židlochovicích, nám. míru 152, 2. poschodí, v kanceláři č. 302, bude prováděno dokazování mimo ústní jednání (listinami obsaženými ve spisu). O provedeném dokazování, které ve stanovený den proběhlo, byl vyhotoven protokol (ze dne 11. 4. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-7), v němž je popsáno, jaké listiny z obsahu správního spisu byly k důkazu provedeny (srovnej také § 53 odst. 6 správního řádu). Postup správního orgánu I. stupně tedy krajský soud neshledal v rozporu se zákonem. Žalobce byl v oznámení ze dne 2. 3. 2016, č. j. OSDD/71075/2015-6, řádně poučen o možnosti zúčastnit se dokazování prováděného mimo ústní jednání a následně se vyjádřit k podkladům pro rozhodnutí ve věci. Žalobce se provádění dokazování neúčastnil a rovněž na možnost vyjádřit se k prováděným důkazům rezignoval. Následně se navíc se všemi podklady rozhodnutí mohl seznámit a vyjádřit se k nim; to rovněž neučinil. Minimálně

zplnomocněný zástupce žalobce, jež vystupuje opakovaně jako zástupce ve věcech správních deliktů provozovatele vozidla, si přitom musel být vědom následků této procesní strategie. Krajský soud tedy nedospěl k závěru, že by uvedený postup jakkoli krátil žalobce na jeho procesních právech. V tomto ohledu pak považuje za nepřipadný také odkaz žalobce na rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 20. 7. 2015, č. j. 57 A 51/2015 - 34, dostupný na www.nssoud.cz, v němž správní orgán zcela rezignoval na provádění dokazování, což však v nyní posuzované věci nenastalo. Krajský soud proto ani této námitce žalobce nepřisvědčil.

42. Pokud pak žalobce namítal, že na měřeném úseku nebyla nejvyšší povolená rychlost 50 km/h, nýbrž 60 km/h, a proto se v daném případě jednalo o přestupek dle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bodu 4., nikoli bodu 3., za který je možné uložit výrazně nižší sankci, ani s touto námitkou se krajský soud neztotožňuje.
43. K okruhu námitek, jimiž se žalobce pokouší zpochybnit samotný skutkový stav zjištěný správními orgány, je třeba předně zdůraznit, že tyto námitky byly poprvé uplatněny až v podané žalobě (obdobně subjekt zastupující žalobce ve správním řízení postupoval v řadě jiných věcí, které správní soudy již projednávaly, a obstrukční charakter jeho strategie je proto pro správní soudy notorií). Domníval-li se žalobce, že správní orgán I. stupně pochybil při zjišťování skutkového stavu, nic mu nebránilo namítnout to již v podaném odvolání, což však neučinil. Jak přitom mnohokrát konstatoval Nejvyšší správní soud, základním smyslem a účelem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je poskytnutí soudní ochrany v případech, kdy osoby, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, se svých práv nedomohly před správním orgánem, ač se o to pokusily. *„Cílem správního soudnictví není nahrazovat řízení před správním orgánem, neboť soudní přezkum správních rozhodnutí nelze vnímat jako odvolací řízení v plné apelaci. V takovém případě by byla totiž popřena samotná koncepce správního soudnictví založená na následném přezkumu zákonnosti pravomocných správních rozhodnutí. Základním smyslem a účelem přezkumu správních rozhodnutí ve správním soudnictví je poskytnout soudní ochranu osobám, jež tvrdí, že byly na svých právech dotčeny, a nedomohly se svých práv před správním orgánem, ač se o to pokusily. V řízení před správními soudy proto nelze posuzovat důvodnost námitky týkající se nesprávnosti skutkových zjištění, která byla účelově uplatněna až v řízení před krajským soudem“* (k tomu srovnej bod 15. odůvodnění rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2015, č. j. 9 As 42/2015 - 39, či rozsudky téhož soudu ze dne 23. 4. 2015, č. j. 2 As 215/2014 - 43, ze dne 28. 5. 2015, č. j. 9 As 291/2014 - 39, či ze dne 7. 10. 2015, č. j. 9 As 27/2015 - 59, všechny dostupné na www.nssoud.cz).
44. V daném případě přitom byly v přestupkovém řízení obstarány podklady postačující pro závěr, že rychlost byla naměřena v místě s nejvyšší dovolenou rychlostí 50 km/h, tj. v Židlochovicích, na ulici Žerotínovo nábřeží, silnice II/425 na kilometru 7,6, což vyplývá z oznámení o přestupku ze dne 11. 11. 2015, č. j. OSD/71075/2015; a součástí správního spisu je také fotografie z místa měření zachycující vozidlo žalobce. Tvzení o tom, že v předmětném úseku komunikace byla nejvyšší povolená rychlost 60 km/h, žalobce uplatnil teprve v žalobě. Za situace, kdy nic takového neuváděl v průběhu celého správního řízení, nelze správním orgánům vytýkat, že se spokojily s výše uvedenými podklady, ze kterých vyplývá nejvyšší dovolená rychlost

v daném úseku komunikace v Židlochovicích 50 km/h, a že další dokazování v daném směru neprováděly. Ostatně i nyní takto uplatněná námitka zůstala toliko v rovině tvrzení, které žalobce nepodpořil žádnými relevantními důkazy. Podklady založené ve správním spisu proto krajský soud pokládal za postačující pro učinění závěru o spáchání předmětného přestupku, jakož i jeho právní kvalifikaci.

45. Závěrem se krajský soud zabýval také vznesenou námitkou protiústavnosti § 125f zákona o silničním provozu – tedy institutu odpovědnosti provozovatele vozidla (fyzické osoby) za dodržování silničních pravidel řidičem vozidla, a dospěl k závěru, že o protiústavnosti v tomto případě nelze hovořit. Předně žalobce (s výjimkou odkazu na princip presumpce neviny) neuvedl konkrétní základní právo či ústavní princip, které by měly být zvolenou zákonnou úpravou nepřiměřeně zasaženy. Z povinnosti žalobce (jako provozovatele vozidla obecně) zajistit řádné dodržování předpisů při užívání vozidla (§ 10 odst. 3 zákona o silničním provozu) přitom nelze dovozovat, že by zde automaticky docházelo k uplatňování presumpce viny; takto uvedenou zásadu pojmát nelze. Předmětná povinnost a z ní vyplývající odpovědnost provozovatele vozidla primárně nesměruje k sankcionování všech provozovatelů vozidel, ale vyjadřuje povinnost těchto provozovatelů pozitivně působit ve prospěch řádného dodržování všech příslušných právních předpisů. Zvolená právní úprava tak sleduje legitimní cíl spočívající ve veřejném zájmu společnosti na řádném fungování silničního provozu a na dodržování s tím souvisejících pravidel.
46. Pokud pak žalobce namítal, že tato povinnost je nesplnitelná, je potřeba říci, že je to právě provozovatel vozidla – zpravidla jeho vlastník, jenž ovlivňuje, jakým způsobem je vozidlo užíváno a zda jsou při jeho užívání dodržovány všechny příslušné předpisy. Vlastnictví, a tedy i vlastnictví vozidla, sebou nenese toliko neomezené panství nad věcí, ale podle čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod vlastnictví rovněž zavazuje; v tomto kontextu lze hovořit o odpovědnosti vlastníka vůči společnosti, jež se jistě může projevovat i v povinnosti zajistit dodržování příslušných právních předpisů třetí osobou, která věc (vozidlo) užívá. Nejvyšší správní soud v podobném kontextu v rozsudku ze dne 11. 12. 2014, č. j. 3 As 7/2014 - 21, dostupném na www.nssoud.cz, přiléhavě uvedl, že „(n)a přístupu stěžovatele jako vlastníka k věci samé poté záleží, v jaké právní formě, za jakých podmínek či zda vůbec přenechá svoji věc - automobil - k užívání jiné osobě. Nepochybné je, že existuje i veřejný zájem na ochraně zákonných práv a povinností, které pro provozovatele vozidel vyplývají z norem veřejného práva (...).“
47. *Evidentním primárním úmyslem zákonodárce v právní úpravě správního deliktu dle ustanovení § 125f zákona o provozu na pozemních komunikacích je postihnout existující a jednoznačně zjištěný protiprávní stav, který byl způsoben provozem resp. užíváním vozidla při provozu na pozemních komunikacích. Podle názoru Nejvyššího správního soudu je zcela přiléhavé, pokud zákonodárce zvolil objektivní formu odpovědnosti samotného provozovatele vozidla, jenž je jako vlastník věci - nástroje spáchání protiprávnosti - z hlediska veřejného práva primárně identifikovatelnou a konkrétní osobou.*

48. *Nejvyšší správní soud je toho názoru, že takto konstruovaná odpovědnost působí individuálně preventivně vůči provozovateli vozidla, stejně tak jako generálně preventivně vůči okolní společnosti, neboť je zřejmé, že zjevně nastalá protiprávnost spjatá s užíváním a potažmo provozem vozidla nezůstane postižena bez odpovědnosti konkrétní osoby.*
49. *Uvedené nabývá význam právě tehdy, pokud se postih konkrétního pachatele přestupku ukáže neefektivním v důsledku soukromoprávní úpravy užívacího vztahu vozidla po linii vlastník věci-uživatel. Nejvyšší správní soud podotýká, že stejně tak jako provozovatel vozidla obvykle dbá na ochranu své majetkové hodnoty, bude též v jeho zájmu, aby při vědomí o povinnostech, které pro něj vyplývají ze zákonné úpravy, působil i na jiné osoby (tzn. zajistil dodržování povinností řidiče a pravidel provozu srov. § 125f odst. 1 zákona) ve snaze co nejvíce eliminovat negativní účinky, které mu jako provozovateli mohou vzniknout přímo při užívání jeho vozidla, byť způsobené třetími osobami, v rozporu s veřejnoprávními normami.“*
50. K uvedenému lze doplnit, že uplatňování objektivní odpovědnosti, resp. odpovědnosti za výsledek, je běžnou součástí systému (nejen) správně-právní odpovědnosti a rozhodně není v rozporu s ústavním pořádkem. Proporcionalita přijatého řešení je přitom zajištěna v ustanovení § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, podle kterého objektivní odpovědnost provozovatele vozidla nastupuje až subsidiárně, pokud nelze jako viníka přestupku určit konkrétní fyzickou osobu (k tomu shodně srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 9. 2016, č. j. 7 As 129/2016 - 35, dostupný na www.nssoud.cz). Ani námitku protiústavnosti ustanovení § 125f zákona o silničním provozu proto krajský soud neshledal důvodnou.

IV. Závěr a náklady řízení

51. Krajský soud tak na základě všech výše uvedených skutečností neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle ustanovení § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
52. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého žalobce, který neměl ve věci úspěch, nemá vůči žalovanému právo na náhradu nákladů řízení před soudem a žalovanému žádné náklady řízení nad rámec jeho běžné úřední činnosti nevznikly. Krajský soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních právních předpisů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 28. února 2018

Mgr. Milan Procházka
předseda senátu